

44. Erken Yaşta Almanca Öğretimine Yönelik İşitsel ve Görsel Oyuncak Tasarımı: Tavşan Bobo¹

Fatma KARAMAN²

Ahmet Ferit KIZILKAYA³

APA: Karaman, F. & Kızılkaya, A. F. (2024). Erken Yaşta Almanca Öğretimine Yönelik İşitsel ve Görsel Oyuncak Tasarımı: Tavşan Bobo. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (39), 772-782. DOI: 10.29000/rumelide.1469415.

Öz

Dünyadaki siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler artık birden fazla yabancı dil bilmenin ne kadar önemli olduğunun bir göstergesidir. Bu durum Türkiye’de ikinci yabancı dil olarak Almanca öğretimine gereken değerin verilerek Almancanın erken yaşta öğrenilmeye başlanmasını gerekli kılmaktadır. Bu gereklilik erken yaşta Almanca öğretimine ilişkin eğitici materyallerin oluşturulmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı erken yaşta Almanca öğretimine yönelik işitsel ve görsel oyuncak tasarlamaktır. Çalışma kapsamında tasarlanan oyuncak ile küçük yaşlardaki bireylere temel seviyede kelime kazanımı sağlamak amaçlanmaktadır. 3-5 yaş arası çocuklara günlük hayatta karşılaştıkları bazı nesnelere veya temel kelimelerin daha kolay hafızalarında kalmasına yönelik sesli bir oyuncak tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra tasarlanan oyuncakın çocukların görsel ve işitsel zekâlarını geliştirmeye yardımcı olması amaçlanmaktadır. Tasarımın taslağı bazı yazılımlar kullanılarak çizilmiş ve yöntem kısmında detaylı olarak açıklanmıştır. Çalışma kapsamında hedeflenen; sayı, kıyafet, renk, meyve ve hayvanlar olmak üzere beş kategoride oyuncak bölümlenmek ve tasarlamak, oyuncak üzerinde seçilen bazı kıyafetlerin, renklerin, sayıların, meyvelerin ve hayvanların Almanca karşılıklarını sesli olarak düzenlemek ve dijital ortamda oyuncakın prototip tasarımını yapmaktır. Bu amaç ve hedefler doğrultusunda öncelikle oyuncakın tasarımı yapılmış ve geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılarak oyuncakın son hali geliştirilmiştir. Yapılan literatür taramasında İngilizce öğretimine yönelik olarak Türkçe İngilizce eğitici laptop, oyuncak peluş ayı, fisher price; akıllı saat, eğitici köpek, eğlenceli robot gibi oyuncakların üretildiği görülmüştür. Fakat erken yaşta Almanca öğretimini destekleyecek herhangi

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu makale TÜBİTAK - 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği Programı kapsamında 2022 yılı 2. döneminde TBTK-0122-6640 ID ile kabul almış “Erken Yaşta Almanca Öğretimine Yönelik İşitsel ve Görsel Oyuncak Tasarımı: Tavşan Bobo” adlı projeden üretilmiştir. Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin, Oran: %3

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 19.03.2024-**Kabul Tarihi:** 20.04.2024-**Yayın Tarihi:** 21.04.2024; **DOI:** 10.29000/rumelide.1469415

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme

² Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü / Assoc. Prof., Fırat University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Western Languages and Literatures (Elazığ, Türkiye), fatmakaraman33@gmail.com, **ORCID ID:** 0000-0002-0461-5593, **ROR ID:** https://ror.org/05teb7b63, **ISNI:** 0000 0004 0574 1529, **Crossreff Funder ID:** 100009096

³ Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü / Undergraduate Student, Fırat University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Western Languages and Literatures (Elazığ, Türkiye), ahmetferit235@gmail.com, **ORCID ID:** 0009-0003-2859-2204, **ROR ID:** https://ror.org/05teb7b63, **ISNI:** 0000 0004 0574 1529, **Crossreff Funder ID:** 100009096

bir oyuncak tasarımına rastlanmamıştır. Erken yaşta Almanca öğretimi alanındaki bu eksiklik ise oyuncak tasarım fikrinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Çalışma Almanca öğretimini destekleyecek görsel ve işitsel bir oyuncak tasarlamayı hedefleyerek alana bir yenilik getirmesi noktasında özgün değere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: İkinci yabancı dil, Almanca öğretimi, oyuncak, görsel-işitsel materyal.

Audio and Visual Toy Design for Teaching German at an Early Age: Bobo the Rabbit⁴

Abstract

Political, economic, social and cultural developments in the world are now an indication of how important it is to know more than one foreign language. This situation requires that teaching German as a second foreign language be given due importance and that German should be learned at an early age. This requirement makes it necessary to create educational materials for teaching German at an early age. In this context, the aim of this study is to design audio and visual toy for teaching German at an early age. The toy designed within the scope of the study aims to provide children with basic vocabulary acquisition. A sound toy has been designed for children aged 3-5 to help them remember some objects or basic words they encounter in daily life more easily. In addition, the designed toy is intended to help develop children's visual and auditory intelligence. The draft of the design was drawn using some software and explained in detail in the method section. the aim is to divide and design the toy in five categories: numbers, clothes, colors, fruits and animals, to vocally arrange the German equivalents of some selected clothes, colors, numbers, fruits and animals on the toy, and to design the prototype of the toy in the digital environment. In line with these aims and objectives, the toy was first designed and the final version of the toy was developed using recyclable materials. In the literature review, Turkish-English educational laptop, teddy plush bear, Fisher Price; It has been seen that toys such as smart watches, educational dogs and entertaining robots have been produced. However, no toy design has been found to support teaching German at an early age. This deficiency in teaching German at an early age led to the emergence of the idea of toy design. The study has a unique value in terms of bringing an innovation to the field by aiming to design a visual and auditory toy that will support German teaching.

Keywords: Second foreign language, Teaching German, Toys, Audiovisual material.

⁴ **Statement:** This article is produced from the project titled "Design of Auditory and Visual Toys for Teaching German at an Early Age: Bobo the Rabbit", which was accepted within the scope of TUBITAK - 2209-A University Students Research Projects Support Programme in the 2nd semester of 2022 with the ID TBTK-0122-6640: Bobo the Rabbit". It is declared that scientific and ethical principles have been followed in the preparation process of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received - Turnitin, Rate: 3

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, Article Registration Date: 19.03.2024-Acceptance Date: 20. 04.2024-Publication Date: 21. 04.2024; DOI: 10.29000/rumelide.1469415

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

Giriş

Türkiye’de eğitim sisteminde 1997 yılında temel eğitim sekiz yıla çıkarılarak eğitim programlarında yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Bu doğrultuda eğitim programlarında değişiklikler yapılmıştır. Türkiye’deki eğitim programlarının yeniden düzenlenmesiyle genel olarak yabancı dil öğretimi olumlu yönde etkilenmiştir. Nitekim İngilizce temel eğitim 4. sınıftan itibaren okullarda öğretilmeye başlanırken; Almanca da İngilizcenin bu olumlu gelişiminden etkilenerek seçmeli ders olarak 6. sınıfın öğretim programına eklenmiştir (MEB, 2006). 1997 yılında eğitimle ilgili olan bu reformla aslında erken yaşta yabancı dil öğretimi resmiyette de kabul görerek erken yaşta iki dilli öğretim süreci desteklenmiştir (Haznedar, 2010). Dolayısıyla 2012 yılından itibaren İngilizce daha alt sınıf seviyesinden 2. sınıftan itibaren öğretim programlarında yerini almaya başlamıştır. İngilizcenin bu durumu Almancanın Türkiye’deki konumunu da olumlu yönde etkilemiştir (Balci, 2016). Bunun sonucunda aileler sadece İngilizce bilmenin günümüzde yeterli olamadığının farkına varıp çocuklarına ikinci bir yabancı dil öğrenme fırsatı vermenin önemine ilişkin bilinç düzeyleri artmış ve sahip olunan koşullara bağlı olarak Almanca öğretimi veren kreş, okul öncesi, özel kurs ve okullara çocuklarını göndermeye başlamışlardır (Karaman, 2017). Almancanın bilim dili olması, konuşulduğu ülkelerin dünya ekonomisinde ve teknolojik gelişmelerde önemli bir yere sahip olması, uluslararası iletişimde ihtiyaç duyulan bir dil olması, birçok alanda Almanya’nın sunduğu eğitim, iş fırsatları ve turizm gibi faktörlerden dolayı Almanca dünyada önde gelen diller arasında yer almaktadır (Balci, 2013; Günay Köprülü & Tanrikulu, 2020). Dünyadaki siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler artık birden fazla yabancı dil bilmenin ne kadar önemli olduğunun bir göstergesidir. Bu durum gelecek neslimizin İngilizce dışında yeni dilleri de öğrenebilmelerini kolaylaştırmak adına çok küçük yaşlardan itibaren yabancı dil eğitimi verilmesini gerekli kılmıştır.

Ülkemizde Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında erken yaşta yabancı dil öğretimine daha geç başlanmaktadır (Bozavlı, 2013). Bu durum ise genel anlamda yabancı dil öğretiminin istenilen düzeyde olmamasının bir nedeni olarak değerlendirilebilir. Çünkü erken yaşta yabancı dil öğretimine başlanmasıyla çocuğun sadece söz konusu dile veya dillere ilişkin akademik başarısını değil; dile karşı geliştirilen algı, tutum ve motivasyon gibi duyuşsal yönlerinin de olumlu etkilenmesi beklenen bir durumdur. Bu durum Almanca öğretimi bağlamında düşünüldüğünde erken yaşta Almanca öğretimine başlanması, çocuğun ilerleyen yaşlarda Almancaya ilişkin algısının olumlu yönde gelişimine katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra çocuklar için eğitimin ve öğrenimin küçük yaşlardan itibaren başlamasının daha etkili olduğu bilimsel olarak kanıtlanan bir gerçektir. Batı tarafından yürütülmüş araştırmalar kişinin yabancı dil öğrenmeye başlama yaşı ne kadar erken olursa, kişide dil gelişiminin o oranda hızlı olacağını göstermektedir (Kara, 2004). Bu bağlamda erken yaşta yabancı dil öğreniminin gerçekleşmesi için erken yaşlarda başlamak üzere çocukların dile maruz kalacakları dil öğrenme ortamlarının yaratılması, yerine getirilmesi gereken öncelikli koşullardandır. Çocukların sahip olduğu sosyal çevrelerindeki uyarıcıları yetişkinlere kıyasla daha çabuk fark edebilmeleri ve alıcı özelliklerinin daha gelişmiş olması nedeniyle bu avantajlı yönlerinin göz önünde bulundurularak öğretimlerini ve dil gelişimlerini destekleyecek materyallerin hazırlanması önemlidir (Veziroğlu Çelik ve Gönen 2021; Veziroğlu ve Gönen, 2012). Çocukların içerisinde buldukları gelişim dönemlerindeki bu özellikler yabancı dil öğretim sürecinde dikkate alındığında günlük hayatta karşılaştığı nesnelere yabancı dilde öğrenmesi daha kolay olabilmektedir. Çocuğun zihinsel ve bilişsel gelişim ve algı seviyesine uygun olan materyaller; çocuk için anlamlı olmayan dilsel yapının algılanabilirliğini destekleyecektir.

Yabancı dil öğretimindeki ilerlemelere rağmen beklenen düzeyde yabancı dil eğitimi ülkemizde gerçekleştirilememekte ve bu konuda çeşitli problemler yaşanmaktadır (Aktaş, 2005; Balci, 1996, 1997;

Serindağ, Aksöz & Balcı 2006; Balcı, 2016; Bayraktaroğlu, 2015; Gömleksiz,2005; Karaman, 2016). Bu sorunlardan biri de erken yaşta Almanca öğretimine ilişkin eğitici materyallerin yetersiz oluşudur. Çocuklara dil öğretimine ilişkin İngilizce öğretimini destekleyebilecek çok çeşitli öğretim araç, gereçleri bulunurken; erken yaşlardaki çocuklara yönelik olarak Almanca öğretiminde niceliksel olarak çok olmasa da çeşitli oyunlar, videolar, şarkılar vs. varken; yapılan literatür taraması sonucunda küçük yaşlardaki çocuklara Almanca öğretmek amacı ile üretilmiş oyuncaklara rastlanılmamıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı erken yaşta Almanca öğretimine yönelik işitsel ve görsel oyuncak tasarlamaktır. Geliştirmek istediğimiz oyuncak ile erken yaşta Almanca öğretiminin eğitici oyuncaklarla desteklenmeye başlanarak Almanca öğrenme sürecinin desteklenmesi ve ikinci yabancı dil olarak Almancaya ilişkin farkındalığın artırılmasıdır. Bilindiği gibi çocuklar için oyun ve eğlenerek bir eylemde bulunmak çok önemli bir öğrenme aracıdır, bunu görseller ile destekleyip eğlenceli bir şekilde çocuklara Almancayı sevdirmek, çocukların gelecekte Almanca öğrenmeye ilişkin olumlu bir algı geliştirmesine katkıda bulunarak Almanca öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulabilir.

Bu çalışma kapsamında tasarlanan oyuncak ile henüz küçük yaşlardaki bireylere temel kelime kazanımı sağlamak amaçlanmaktadır. Çocuklar kendi kontrolünde olan ve onların eğlenmelerini sağlayan, akabinde de mutluluklarını tetikleyebilecek nesnelere ile öğrenme sürecine girmeyi daha hızlı ve etkili gerçekteştirebilirler. Çünkü oyun, çocuğun kendisinin süreç içerisinde durumu kontrol edebildiği ve kurallarını kendisinin yönetebildiği bir uğraştır (Önder, 2020). Mecburi bir görev olmadığı için de oyun doğal süreçte öğrenmeyi daha keyifli bir şekilde destekler. Oyun malzemesi olarak da oyuncak ile çocuk arasında çocuğun arkadaşı ile kurabileceği bir arkadaşlık bağı dahi kurulabilir. Dolayısıyla çocuklar üzerinde böyle bir psikolojik etkinin, yabancı dil öğrenimi sürecini keyifli hale getirmesi mümkündür. Oyuncaklar küçük yaşlarda görsel çekicilik sayesinde çocuklarda merak uyandırıcı unsur haline gelmektedir. Bu merak uyandırıcı unsuru çocukların eğitim ve öğretimine yönlendirmek dil öğrenme sürecini hem daha keyifli hale getirecek hem de bilginin kazanımını hızlandıracaktır.

Çocuklar öncelikle sembollerin anlamlarını öğrenmeden önce sosyal çevrelerinde sıklıkla karşılaştıkları nesnelere işaret eden sembollerini kavramaya başlarlar (Yaman Baydar; Kandır, 2021: 240). Çocukların sıklıkla sorduğu “bu ne?” sorusunun yanıtı olarak çocuklara günlük hayatta en çok karşılarına çıkacak nesnelere Almanca karşılığının verilmesi bu nesnelere Almanca isimlerinin kavramasını kolaylaştıracaktır. Çünkü “eğitici oyuncaklar, öğrenme, biliş, teşvik, keşif, ustalık, performans ve başarıyı bir araya getirir” (Yaman Baydar; Kandır, 2021: 241). Eğitsel yönü olan oyuncaklar öğrenme sürecini kolaylaştıran, belli bir amaca ulaşmak için tasarlanan çocuklara somut öğrenme olanakları sunan eğitici ve keyifli zaman geçirilmeye olanak veren materyallerdir. Bu nedenle oyun, sadece eğlenme amacı güden bir aktivite olmanın yanı sıra, çocukların yaşantısında ihtiyaç duyabileceği bir çok konuya ilişkin bilgi ve beceriyi kazanmalarına yardımcı olur. Alıcı dil becerilerinden olan dinleme ve konuşma becerilerinin gelişimine de oyunların önemli bir etkisi vardır. Çakıcı (2016) araştırmasında temel dil öğreniminde oyunların dört temel dil becerilerinden öncelikle dinleme becerisinin gelişimini desteklediğini ifade etmiştir. Oyunlarla fiziksel temellere dayanan etkinlikler sayesinde akılda daha kalıcı bir şekilde öğrenim gerçekteştirilebilir. Dolayısıyla bu oyuncak tasarımıyla küçük çocukların kendi fiziksel aktivitelerini görsel girdileri olarak alıp işitsel bir veriye dönüştürerek akılda kalıcı hale getirilmesi amacı güdülmüştür. Yaş aralığı henüz odakları görsel verilerin merak uyandırıcı olduğu dönemde iken merak uyandırıcı görselleri çocuğun ilgisini çekebilecek şekilde ve işitsel çıktıları kendi kontrolleri ile sunmak bilinçaltında ve bilinçte hedeflenen temel kelimelerin kazanımını kolaylaştıracaktır.

Yapılan literatür taramasında İngilizce öğretimine yönelik olarak “Türkçe İngilizce eğitici laptop, oyuncak peluş ayı, Fisher Price; akıllı saat, eğitici köpek, eğlenceli robot” gibi oyuncakların üretildiği görülmüştür. Fakat erken yaşta Almanca öğretimini destekleyecek herhangi bir oyuncak tasarımına rastlanmamıştır. Erken yaşta Almanca öğretimi alanındaki bu eksiklik ise proje fikrinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Dolayısıyla bu çalışma Almanca öğretimini destekleyecek görsel ve işitsel bir oyuncak tasarlamayı hedefleyerek alana bir yenilik getirmesi noktasında özgün değere sahiptir. Erken yaşta Almanca öğretimine yönelik işitsel ve görsel oyuncak tasarlanmanın amaçlandığı bu araştırmanın hipotezi işitsel olarak tasarlanan oyuncağın erken yaşta Almanca öğrenimini destekleyerek keyifli bir öğrenme sürecinin gerçekleşeceği. Çocuklar oyunlar aracılığı ile öğrenmeye daha yatkındır. Beyinleri büyük oranda görsel odaklı çalışmaya daha yatkın olan küçük yaşlardaki çocuklar ortaya çıkardığımız bu ürün ile beyin fonksiyonlarını ve sesleri tanıma üzerine inşa eden, her iki beceriyi de geliştirmesinde önemli rol oynayan ve bizlere anadil harici ikinci yabancı dil öğrenimi kazancı olarak karşımıza çıkacaktır. Dil öğreniminin yanı sıra henüz küçük yaşlardaki çocukların nesnelere daha hızlı tanınmasına ve beyinine kodlamasını kolaylaştıracaktır.

Çalışmanın amacı

Öncelikle projelendirilen bu çalışmanın amacı erken yaşta Almanca öğretimine yönelik işitsel ve görsel oyuncak tasarlamaktır. 3-5 yaş arası çocuklara günlük hayatta karşılaştıkları bazı nesnelere veya temel kelimelerin daha kolay hafızalarında kalmasına yönelik sesli bir oyuncak tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra tasarlanan oyuncağın çocukların görsel ve işitsel zekâlarını geliştirmeye yardımcı olması amaçlanmaktadır. Tasarımın taslağı bazı yazılımlar kullanılarak çizilmiş ve yöntem kısmında detaylı olarak açıklanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın hedefleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Sayı, kıyafet, renk, meyve ve hayvanlar olmak üzere beş kategoride oyuncağı bölümlenmek ve tasarlamak.
- 2.Oyuncağın üzerinde seçilen bazı kıyafetlerin, renklerin, sayıların, meyvelerin ve hayvanların Almanca karşılıklarını sesli olarak düzenlemek. Buradaki amaç hem nesnenin adı hem de telaffuzunun doğru biçimde yapılmasını sağlamaktır.
3. Dijital ortamda oyuncağın prototip tasarımını yapmak.
4. Prototip tasarımın somut bir ürün olarak ortaya çıkarılması.

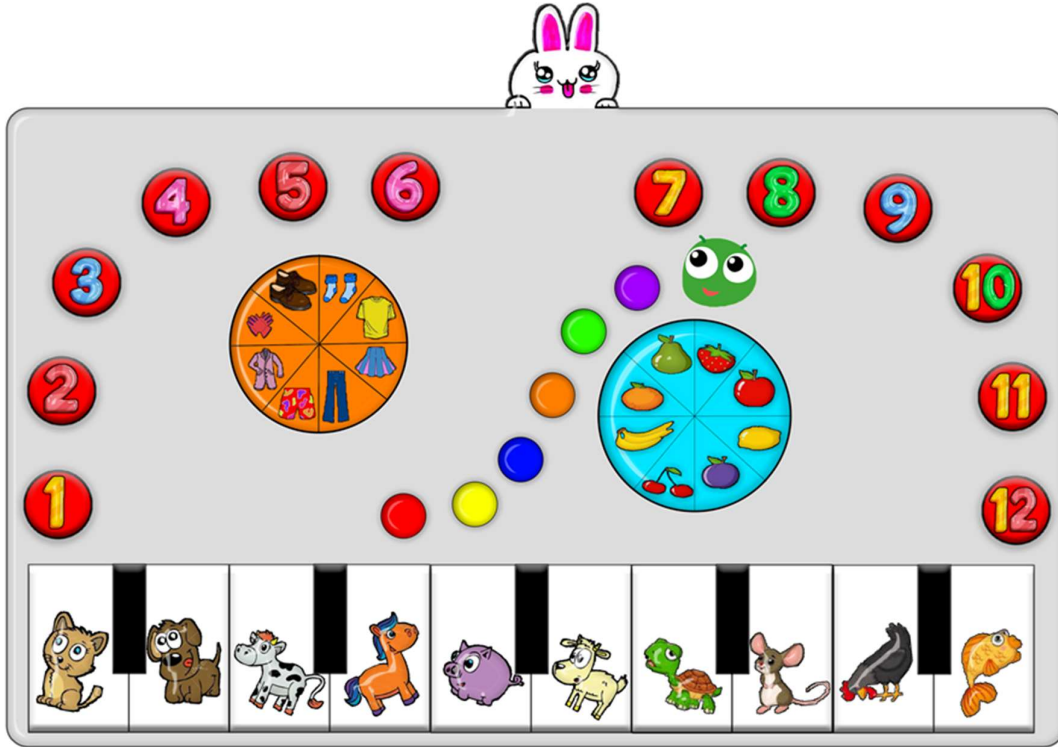
Yöntem ve oyuncağın tasarım süreci

Erken yaşta Almanca öğretimine ilişkin işitsel ve görsel oyuncak tasarlanmasının amaçlandığı bu çalışmanın ön hazırlık aşamasında öncelikle dijital ortamda oyuncağın prototipi tasarlanmıştır.

Bu prototip tasarımları için Adobe Photoshop 2020 programı kullanılmıştır. Temel şekil için yuvarlak köşeli dikdörtgen aracını kullanarak hedef oyuncağın şekli çıkarılmış, ardından bu dikdörtgene kabartma ve kontur eklenerek biraz daha gerçek prototip benzerliği yakalanmıştır. Temel şekil çıkarıldıktan sonra çocuklara öğretilmesi hedeflenen sayılar, kıyafetler, renkler, hayvanlar ve meyvelerden oluşan beş kategorideki en çok kullanılan kelimelerin butonlarının eklenmesi ve yerleştirilmesi hedefi ile buton tasarımları yapılmıştır yine aynı şekilde elips aracı kullanılarak 472px boyutunda daire butonlar elde edilmiştir. Kabartmalar ve gölgelendirme efektleri kullanılarak buton tasarımları tamamlanmıştır. Ürünün son halinin ortaya çıkarılmasında geri dönüştürülebilir

materyaller kullanmak istenmektedir. Bunun için plastik aksamlarda HDPE atık ürünleri geri dönüştürerek kullanılacaktır. HDPE diğer geri dönüştürülebilir plastıklere göre çok daha kolay bir şekilde geri kazanılabilir, bunun için yüksek ısı kullanarak ürünün plastik aksamının ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Görsel ve işitsel olarak Almanca oyuncağın prototipi geliştirilmiş ve dil öğretiminde kullanılmak üzere tanıtımı sağlanacaktır.

Görsel 1: Oyuncakın prototip tasarımı

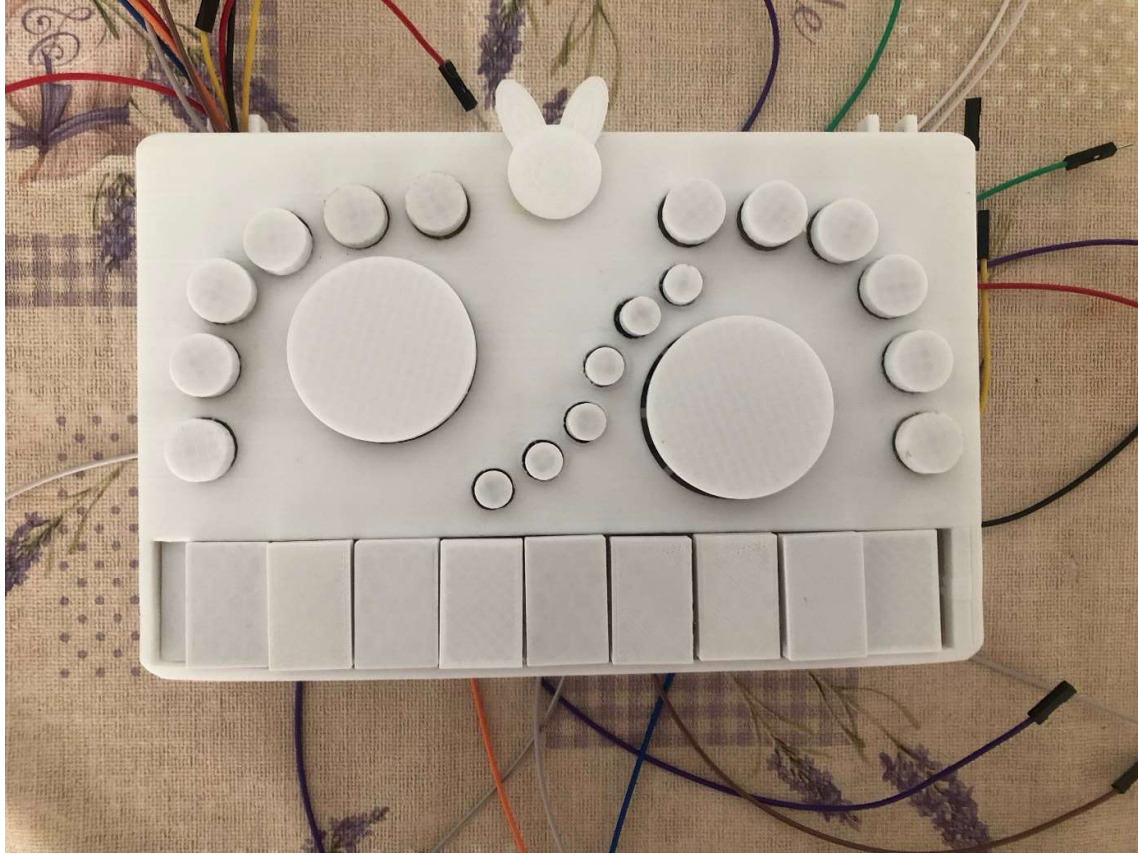

Yukarıda oyuncağın prototip tasarımı yer almaktadır. Kelimeler ile ilgili görseller ve ses verisi toplanarak prototip tasarımı ortaya çıkarılmıştır. Temel materyaller için araştırmalar yapılarak dış yüzey için geri dönüştürülmüş materyaller kullanılması kararlaştırılmıştır. Böylelikle hem doğaya faydalı hem de çocuklar üzerinde etkili ve ilgi çekici olabilecek materyaller hazırlanmıştır. Temel şekil çıkarıldıktan sonra çocuklara öğretilmesi hedeflenen sayılar, kıyafetler, renkler, hayvanlar ve meyvelerden oluşan beş kategorideki en çok kullanılan kelimelerin butonlarının eklenmesi ve yerleştirilmesi hedefi ile buton tasarımları yapılmış, yine aynı şekilde elips aracı kullanılarak 472px boyutunda daire butonlar elde edilmiştir. Kabartmalar ve gölgelendirme efektleri kullanılarak buton tasarımları tamamlanmış, hemen ardından yukarıdaki prototip tasarımında görüldüğü gibi butonların üzerine öğretilmesi hedeflenen kelime ile ilgili görseller eklenmiştir. Bu görsellerin görünüşlerinin çocukların ilgisini çekmesi için görsellerin üzerine gölgeler eklenmiştir ve görsellere kontur eklenilerek görselin vurgusu yapılmak istenmiştir. Ürünün son halinin ortaya çıkarılmasında geri dönüştürülebilir materyaller kullanılarak doğanın korunmasına da örtük olarak katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bunun için plastik aksamlarda HDPE atık ürünleri geri dönüştürerek kullanılmıştır. HDPE diğer geri dönüştürülebilir plastıklere göre çok daha kolay bir şekilde geri kazandırılabilir, bunun için

yüksek ısı kullanarak ürünün plastik aksamının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Elektronik bileşenler çeşitli noktalardan temin edilip prototip için ev ortamında bir araya getirilerek tamamen doğaya geri kazandırılmış plastik kısmın içine entegre edilerek prototip ortaya çıkarılmıştır.

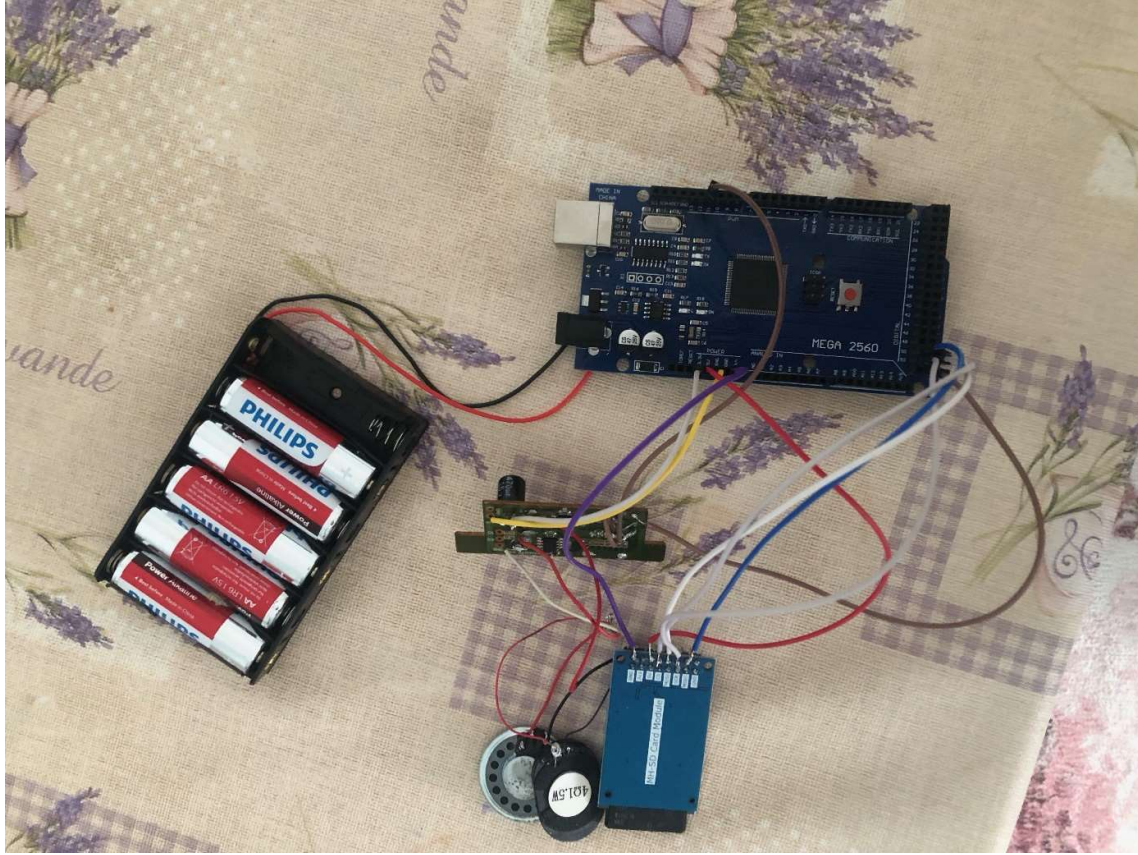
Prototip tasarımının son hali olması hedeflenen bu görselde görülen her bir kısım buton olarak eklenmiştir. Çocuklar bu butonlara bastıkları zaman görsel veri olarak zihinlerine işledikleri her bir hayvan, renk, sayı, kıyafet veya meyveler için işitsel bir geri dönüş alacaklar yani bu verilerin Almanca karşılığını henüz öğrenme açısından çok taze olan beyinlere kodlanmış olması beklenmektedir. Bunun yanı sıra geri dönüştürülmüş plastik ile üretilen bu proje ile kullanılmış ve atık konumuna gelmiş olan plastikler doğaya kazandırmış olacaktır. Bu kısımda ise geri dönüştürülmesi kolay plastik olan HDPE (High Density Polyetylene) materyalini ısıya maruz bırakarak dış yüzeyinin elde edilmesi sağlanmıştır. Butonlar için gerekli elektronik bağlantıları havaya yardımı ile birbirine lehimlenecek ardından montaj tamamlanmış olacak piller takıldıktan sonra ürün kullanılabilir hale gelecek ve butonlara basıldığında her bir butondaki resmin karşılığı olan kelime Almanca olarak duyulabilecek. Tasarlanan oyuncak “**Tavşan Bobo**” olarak adlandırılmıştır.

Görsel 2: Oyunağın ilk tasarım aşamasındaki iskeleti

Görsel 2’de oyunağın ilk oluşturulması aşamasında tasarlanan temel iskeleti bulunmaktadır. Bu iskelette butonların yerleri, hayvan, meyve ve renk görsellerinin oyunağın neresinde yer alacağı tasarlanmıştır.

Görsel 3: Tasarlanan oyuncakın elektronik aksam düzeneği

Görsel 3'te tasarlanan oyuncakta yer alan nesnelerin seslendirmelerinin yapılabilmesi için elektronik aksam düzeneği oluşturulmuştur. Bu düzeneğ sayesinde çocuk oyuncakta bulunan herhangi bir görsele dokunduğunda nesnenin Almanca karşılığını duyabilecektir.

Görsel 4: Oyuncanın son şekli

Görsel 4’te tasarlanan oyuncanın nihai hali verilmiştir. Bu oyuncakta sayılar, renkler ve hayvanlar kategorisinde olmak üzere nesnelere Almanca karşılıkları sesli olarak dinlenebilecektir. Oyuncakta “ein, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben, acht, neun, zehn, elf, zwölf” olmak üzere 1’den 12’ye kadar Almanca sayıların karşılıkları; “rot, gelb, blau, grün, schwarz, orange” gibi renkler; “Katze, Hund, Pferd, Kuh, Lamm” gibi hayvan isimleri, Apfel ve Hose kelimeleri bulunmaktadır. Bu oyuncakla çocukların bu nesnelere ve kavramların Almanca karşılıklarını öğrenmeleri beklenmektedir.

Sonuç

Bu çalışmada erken yaşta Almanca öğretimine yönelik işitsel ve görsel oyuncak tasarlanarak erken yaşta Almanca öğretim sürecinde kullanılması hedeflenmiştir. Oyuncak tasarımında çocukların gelişim düzeylerine bağlı olarak sahip oldukları zihinsel, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özellikleri göz önünde bulundurularak oyuncanın eğitici ve ilgi çekici olmasına özen gösterilmiştir. Tasarlanan oyuncak hayvanlar, renkler, sayılar, kıyafetler ve meyveler olmak üzere beş konu alanında çocukların günlük hayatta sıklıkla karşılaştıkları nesnelere Almanca karşılıklarını sesli olarak algılayıp oyuncanın birden fazla kullanımı sonucunda çocukların farkında olmadan Almanca kelimeleri kavramalarını amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra tasarlanan oyuncanın çocukların görsel ve işitsel zekâlarını geliştirmeye yardımcı olması hedeflenmektedir. Çalışmada “Tavşan Bobo” adında bir oyuncak geliştirilerek gerek okul öncesi dönemdeki kurumlarda çalışan Almanca öğretmenlerinin gerekse de çocuklarının yabancı dil öğretim süreçlerine dâhil olmak isteyen ebeveynlerin kullanabilecekleri bir eğitici materyal sunulmuştur. 3-5 yaş arası çocuklara günlük hayatta karşılaştıkları bazı nesnelere veya

temel kelimelerin daha kolay hafızalarında kalmasına yönelik sesli bir oyuncak geliştirilmiştir. Bu çalışmanın erken yaşta Almanca öğretiminde oyuncakların kullanımı ve önemine ilişkin ileride yapılacak diğer çalışmalara fikir oluşturması beklenmektedir.

Kaynakça

- Aktaş, T. (2005). “Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti”, *Journal of Language and Linguistic Studies*,1, 89-100.
- Balci, T. (1996). “Deutsch als Unterrichtssprache bei germanistischen Lehrveranstaltungen? ÖDaF-Mitteilungen”, 1, Institut für Germanistik der Universität Wien, 65-70.
- Balci, T. (1997). “Das Germanistik-bzw. DaF-Studium in der Türkei, Informationen Deutsch als Fremdsprache”, 5/24, 621-624.
- Balci, T. (2013). “Die Germanistik ist heimatlos”, *LILI - Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik*, Heft 172, 151-152.
- Balci, U. (2016). “Turizm Lisans Öğrencilerinin Dil Eğitimi ile İlgili Sorunları ve Çözüm Önerileri”, *Jasss*, 50, 93-100.
- Balci, U. (2016). “Anadolu Liselerinde İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Eğitimi: Batman İli Örneği”, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 346-355.
- Bayraktaroğlu, S. (2015). *Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi*. Ankara: Öğretmen Dünyası Yayınevi.
- Bozavlı, Ebubekir (2013). “Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Tarihsel Süreci ve Amaçları”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21 (4), 1561-1574.
- Çakıcı, Z. (2016). Almanya ve Türkiye’deki Anaokullarında Verilen Anadili Eğitiminde Kullanılan Oyunların Çocukların Temel Dil Becerilerine Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı.
- Gömleksiz, M. N. (2005). “Oyun ile İngilizce Öğretiminin Uygulanması ve Öğrenci Başarısına Etkisi Elazığ Özel Bilgem İlköğretim Okulu Örneği”, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler dergisi*, 7(14), 179-195.
- Haznedar, B. (2010). Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi: Reformlar, Yönelimler ve Öğretmenlerimiz. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*, 11-13 Novemver Antalya, ss. 747-755; ISBN: 9786053641049.
- Kara, Ş. (2004). “Ana Dil Edinimi ve Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi”, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi*, 17(2), 295-314.
- Karaman, F. (2016). “Yabancı Dil Olarak Almanca Dersinde Dilbilgisinin Dört Beceriye Aktarımı ve Kullanımına Yönelik Örnek Bir Uygulama”, *Diyalog*, 2, 92-103.
- Karaman, F. (2017). “Temel Eğitimde İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretimi”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 7, 2(1), 104-110.
- MEB, (2006). *Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği*.
- Önder, M. (2020). “Oyun, Oyuncak ve Oyuncak Müzelerinin Çocuk Eğitiminde Aktif Olarak Kullanılması ve Başarıya Katkısı”, *Amasya İlahiyat Dergisi*, sayı 15, 179-204.
- Serindağ, E., Aksöz, A. S. & Balci, T. (2006). “1998-1999 Eğitim-Öğretim Yılında Uygulamaya Konulan Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının Değerlendirilmesi: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği Örneği”, *ÇÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31. sayı, 1-13.
- Tanrikulu, L, Gül, H. S.(2020).”Türkçe, İngilizce ve Almanca Eğitiminde Kullanılan Teknolojik Ürünlerin Karşılaştırılması”, 227-242, *Schriften zur Sprache und Literatur IV Ed. Balci, T., Öztürk, A. O., Aksöz, M., Ijopeç Yayınevi, İstanbul*.
- Veziroğlu, M. ve Gönen, M. (2012). “Resimli çocuk kitaplarının M.E.B. Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki kazanımlara uygunluğunun incelenmesi”. *Eğitim ve Bilim*. 37(163), 226-238.

Veziroğlu elik, M. & Gonen, M. (2021). ocuk Edebiyatının Genel Hedefleri. İçinde M. Gonen (Ed.), ocuk Edebiyatı (s.1-17). Vizetek Yayıncılık.

Yaman Baydar, I.; Kandır, A. (2021). “Eğitici Oyuncaklarla Verilen Kavram Eğitiminin ocukların Temel Kavram Kazanımına Etkisinin İncelenmesi”, Yüziüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi, sayı 54, 239-266.